

รวมบทความ ทารกแรกเกิด การดูแลเด็กทารกให้ดีที่สุด
บทความ

เด็กขาโก่ง จำเป็นต้องตัดขาลูกไหม ลูกขาโก่งดูยังไง

พ.ย. 14, 2024

4 นาที

เด็กขาโก่ง ในบางครั้งคุณพ่อคุณแม่อาจคิดว่าเป็นเรื่องปกติตามธรรมชาติของเด็กเล็ก และเมื่อโตขึ้น
ภาวะขาโก่งนี้จะหายไปเอง จนละเลยการสังเกตถึงความผิดปกติของกระดูก รวมถึงไม่ได้รับการ
รักษาอย่างถูกวิธี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคลินิกภาพและสรีระของลูกเมื่อโตขึ้น เด็กขาโก่งหากไม่ได้รับการ
รักษาจะอันตรายแค่ไหน เด็กขาโก่งดูยังไง เรามาคำตอบจากบทความนี้กัน

คำถามที่พบบ่อย

ลูกหนวบกว่าๆ ขาโก่งเหมือนควายเลยคะ แบบนี้ปกติไหมคะ หรือต้องรีบทำอะไรไหม?

คลิก

เป็นภาพที่คุ้นเคยและเป็นเรื่องปกติมากเลยคะสำหรับเด็กเล็ก! ภาวะขาโก่งตามธรรมชาติ (Physiological
Bowling) เกิดจากการขดตัวอยู่ในท้องคุณแม่มานานคะ โดยส่วนใหญ่แล้วขาของน้องจะค่อยๆ ตรงขึ้นเองเมื่อ
อายุใกล้ 2 ขวบ คุณแม่ไม่ต้องกังวลหรือพยายามตัดขาเองนะคะ แต่หากความโก่งดูไม่สมมาตรกันระหว่าง
สองข้าง หรือคุณแม่มีความกังวลใจแม้แต่น้อย การปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกระดูกเด็กเพื่อความสบายใจ
คือคำตอบที่ดีที่สุดคะ

คุณย่าคุณยายบอกให้ "ตัดขา" ลูกตั้งแต่เล็กๆ จะได้ขาตรงสวย แบบนี้จำเป็นต้องทำไหมคะ กลัวลูกเจ็บ

คลิก

เป็นความเชื่อที่ส่งต่อกันมานานและเข้าใจความหวังดีของผู้ใหญ่เลยคะ แต่ในทางการแพทย์ปัจจุบัน การตัดขา
หรือใช้ผ้ารัดขาไม่เพียงแต่ไม่จำเป็น แต่ยังเป็นอันตรายต่อข้อต่อและกระดูกของลูกได้คะ ขาโก่งในเด็ก
เล็กส่วนใหญ่จะหายไปเองตามธรรมชาติอยู่แล้ว การตัดขาอาจทำให้ลูกเจ็บปวดและไม่ได้ช่วยให้ขากลับมาตรง
เร็วขึ้นแต่อย่างใด หากคุณแม่มีความกังวลเกี่ยวกับรูปร่างขาของลูก การปรึกษาแพทย์เพื่อรับคำแนะนำที่ถูก
ต้องตามหลักการแพทย์คือวิธีที่ปลอดภัยและดีที่สุดคะ

ลูก 3 ขวบแล้ว แต่ขายังดูโก่งๆ อยู่เลยคะ โดยเฉพาะเวลาวิ่งจะเห็นชัดมาก แบบนี้จะหายเองไหมคะ หรือเข้าไปแล้ว?

คลิก

เป็นข้อสังเกตที่สำคัญมากคะ โดยทั่วไปแล้วขาของเด็กควรจะเริ่มตรงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหลังจากอายุ 2 ปีไปแล้ว การที่น้องอายุ 3 ขวบแล้วยังดูโก่งๆ อยู่เน่น ถือเป็นสัญญาณที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษคะ แม้บางคนอาจจะหายช้ากว่าเพื่อน แต่ก็อาจเป็นสัญญาณเริ่มต้นของภาวะขาโก่งผิดปกติ (Pathological Bowing) เช่นกัน ดังนั้นการพาน้องไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกระดูกและข้อในเด็กเพื่อทำการประเมินอย่างละเอียดจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งคะ"

สรุป

- คุณพ่อคุณแม่สามารถสังเกตลูกว่าขาโก่งหรือไม่ ด้วยการสังเกตขณะยืน โดยให้เด็กยืนลักษณะข้อเท้าชิดกัน และดูว่าหัวเข่าทั้ง 2 ข้างมีลักษณะแยกออกจากกันหรือไม่
- เด็กขาโก่ง สามารถแบ่งสาเหตุหลักออกเป็น 2 บัญญัติ คือ ภาวะขาโก่งตามธรรมชาติซึ่งเมื่ออายุ 2 ปีขึ้นไป อาการขาโก่งจะค่อย ๆ ดีขึ้นจนหายเป็นปกติได้เอง และภาวะขาโก่งที่เป็นโรคจากความผิดปกติของลักษณะกระดูก ซึ่งต้องได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี
- การป้องกันไม่ให้อายุมีภาวะขาโก่ง โดยการควบคุมน้ำหนักลูกให้อยู่ในเกณฑ์, ไม่เร่งให้เด็กเดินได้ก่อนวัยที่เหมาะสม และหลีกเลี่ยงการใช้รถเข็นหัดเดิน (Baby Walker) เพราะอาจทำให้เด็กเดินเขย่งเท้าจนทำให้ขาโก่งได้

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- เด็กขาโก่ง เกิดจากอะไร
- ลูกขาโก่งดูยังไง คุณแม่สังเกตยังไงได้บ้าง
- ภาวะขาโก่ง ส่งผลยังไงกับลูก
- เด็กขาโก่ง คุณแม่ต้องดัดขาให้ลูกไหม
- 3 เคล็ดลับ ป้องกันภาวะเด็กขาโก่งในเด็ก

เด็กขาโก่ง เกิดจากอะไร

การสังเกตว่าลูกมีภาวะขาโก่งหรือไม่ คุณพ่อคุณแม่สามารถดูได้จากลักษณะของเข่าทั้ง 2 ข้างว่ามี การโค้งแยกออกจากกันหรือไม่ โดยทั่วไปจะสามารถแบ่งว่าเด็กมีภาวะขาโก่งตามธรรมชาติ หรือเป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของลักษณะกระดูก ได้ดังนี้

1. เด็กขาโก่งตามธรรมชาติ

เด็กแรกเกิดโดยทั่วไป จะมีภาวะขาโก่งตามธรรมชาติอยู่แล้ว และเมื่อโตขึ้นอายุประมาณ 2 ปี อาการขาโก่งจะค่อย ๆ ดีขึ้นจนกลับมาตรงมากขึ้น จนถึงอายุ 3 ปี ขาอาจจะเริ่มเกออกอีกครั้ง และกลับมาตรงเป็นปกติตอนอายุ 7 ปี ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของร่างกายเด็ก

2. เด็กขาโก่งจากความผิดปกติ

คุณพ่อคุณแม่สามารถสังเกตได้จากขาโก่งไม่ดีขึ้น เมื่อเด็กอายุ 2 ปี แล้ว หรือบางครั้งอาจดูมีภาวะขาโก่งมากขึ้น ซึ่งอาจถือเป็นขาโก่งที่เกิดจากความผิดปกติของกระดูก ที่เรียกว่า โรคเบลล์ (Blount's Disease) ส่วนมากเกิดจากเด็กที่มีน้ำหนักเยอะ จนไปกดทับด้านในของเข่า จนทำให้แผ่นเยื่อเจริญกระดูกเติบโตได้ไม่เต็มที่ หรืออาจเป็นขาโก่งที่เกิดจากการขาดวิตามินดี

ลูกขาโก่งดูยังไง คุณแม่สังเกตยังไงได้บ้าง

ลูกขาโก่งดูยังไง การสังเกตดูว่าขาโก่งหรือไม่ ด้วยการสังเกตขณะยืน โดยให้เด็กยืนลักษณะข้อเท้าชิดกัน และดูว่าหัวเข่าทั้ง 2 ข้างมีลักษณะแยกออกจากกันหรือไม่ ซึ่งภาวะขาโก่งอาจเกิดขึ้นได้จากการขดตัวขณะอยู่ในครรภ์คุณแม่ หรือหากเด็กเดินเร็วเพราะเด็กเล็กยังไม่สามารถเดินได้อย่างมั่นคง หรือกรณีเคยเกิดอุบัติเหตุจนกระดูกแตกหัก จนกระดูกเปลี่ยนรูปจนเกิดขาโก่งได้

ภาวะขาโก่ง ส่งผลยังไงกับลูก

หากลูกมีภาวะขาโก่งที่เกิดจากความผิดปกติ หรือเป็นโรคเบลล์ (Blount's Disease) และไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี อาจส่งผลเสียอื่น ๆ ตามมามากมาย ดังนี้

- **เสียบุคลิก:** ลูกขาโก่ง อาจทำให้เสียบุคลิก เนื่องจากมีสรีระที่ผิดปกติ ทำให้เดินขาโก่งตลอดเวลา
- **ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง:** จากการที่เดินขาโก่งจนคนภายนอกสังเกตเห็นได้ชัดเจน
- **ปวดเข่าตลอดเวลา:** เพราะขณะที่เดินขาโก่ง จะส่งผลต่อเอ็นข้อเข่าให้ยืดออกไปด้วย จนทำให้ปวดเข่าเรื้อรังได้

เด็กขาโก่ง คุณแม่ต้องตัดขาให้ลูกใหม่

ความเชื่อเกี่ยวกับการตัดขา เมื่อพบว่าลูกขาโก่งนั้น เป็นความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากเมื่อเด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป ขาที่เคยโก่งจะเริ่มเข้าสู่ภาวะปกติจนตรงในที่สุดตามธรรมชาติอยู่แล้ว แต่คุณพ่อคุณแม่บางคนรอบครั่วทำการตัดขา หรือใช้ผ้ารัดขาให้เข้ารูปตั้งแต่ก่อนอายุ 2 ปี จนเข้าใจว่าการตัดขาช่วยให้ลูกหายขาโก่งได้

ซึ่งในความเป็นจริงอาจเป็นอันตรายต่อลูกน้อยอยู่ได้ เพราะอาจทำให้ลูกรู้สึกเจ็บปวดหรือกระดูกหักได้ หากมีการตัดขาหรือรัดขาแน่นจนเกินไป ดังนั้นหากลูกอายุเกิน 2 ปีแล้ว และยังมีภาวะขาโก่ง ควรปรึกษาแพทย์เพื่อให้ได้รับการรักษาอย่างถูกต้องโดยไม่ต้องตัดขา

3 เคล็ดลับ ป้องกันภาวะเด็กขาโก่งในเด็ก

เด็กขาโก่ง เป็นอาการที่พบได้บ่อยมากในเด็กเล็ก โดยเฉพาะในเด็กวัยเริ่มหัดเดิน หรืออายุประมาณ 1 ปี ซึ่งอาจเกิดได้จากอาการตามธรรมชาติ และจะดีขึ้นได้เองเมื่อเติบโตขึ้น หรือเกิดจากความผิดปกติจนถือว่าเป็นโรค ซึ่งจำเป็นต้องทำการรักษาให้ถูกวิธีโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เช่น การใส่อุปกรณ์ตามขาหรือการผ่าตัด ขึ้นกับความรุนแรงของอาการขาโก่งและอายุด้วย ทั้งนี้หากคุณพ่อคุณแม่อยากป้องกันความเสี่ยงที่ลูกน้อยจะเกิดภาวะขาโก่ง สามารถทำได้ ดังนี้

1. ควบคุมน้ำหนักลูกให้อยู่ในเกณฑ์

หากเด็กมีน้ำหนักมากจนเกินมาตรฐาน อาจส่งผลให้กระดูกมีการกดทับบริเวณด้านในข้อเข่าจนทำให้เกิดอาการขาโก่ง

2. ไม่ต้องเร่งรีบสอนลูกเดินเร็วเกินวัย

จากการศึกษาพบว่าเด็กที่เดินเร็วเกินวัย อาจทำให้เกิดภาวะขาโก่งได้ง่าย เพราะด้วยวัยที่ยังไม่พร้อมเดิน ทำให้เด็กเดินได้ไม่มั่นคงเพียงพอ

3. ใช้รถเข็นหัดเดินอย่างระมัดระวัง

เพราะอาจเสี่ยงต่อการผลิตลัมหรือพลิกคว่ำของการใช้รถเข็นหัดเดิน (Baby Walker) และยังสามารถสร้างลักษณะการเดินเขย่งเท้าจนทำให้ขาโก่ง

คุณพ่อคุณแม่ควรหมั่นสังเกตพฤติกรรมการณ์และการเดินของลูกตั้งแต่ต้น เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของภาวะขาโก่งของลูก เพื่อให้คุณหมอวินิจฉัยและเข้ารับการรักษาอย่างถูกวิธี จนสามารถกลับมาหายเป็นปกติ ทำให้ลูกเติบโตได้อย่างสมบูรณ์แข็งแรงมากที่สุด และมีความมั่นใจในสรีระ ตลอดจนบุคลิกภาพที่ดีของตนเอง

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่่มือใหม่

- Health check แบบประเมินสุขภาพของคุณแม่และพัฒนาการของลูกน้อย
- สายสะดือทารก สะดือใกล้หลุดเป็นแบบไหน พร้อมวิธีทำความสะอาด
- กลากน่านม เกิดจากอะไร โรคผิวหนังในเด็ก พร้อมวิธีดูแลกลีอนน่านม
- ลูกเลือดกำเดาไหลตอนกลางคืน อันตรายไหม พ่อแม่รับมืออย่างไรดี
- วิธีห่อตัวทารกที่ถูกต้อง ให้ลูกน้อยสบายตัว เหมือนอยู่ในท้องแม่
- โรคซางในเด็กเล็กมีจริงไหม เกิดจากอะไร ดูแลและป้องกันได้หรือเปล่า
- ลูกหัวแบน ทารกหัวแบน คุณแม่ทำอย่างไรได้บ้าง พร้อมวิธีแก้ไขเบื้องต้น
- วิธีบรรเทาอาการไอของลูกน้อย เมื่อลูกไอไม่หยุด พร้อมวิธีดูแลและป้องกัน
- จุกหลอก ดีกับลูกน้อยจริงไหม จุกนมหลอก ข้อดีข้อเสียมีอะไรบ้าง
- วิธีลดไข้ทารกแรกเกิด อาการทารกเป็นไข้ ทารกตัวร้อน พร้อมวิธีวัดไข้
- นิทานเด็กทารกสำคัญกับลูกไหม คุณแม่ควรอ่านเรื่องอะไรให้ลูกน้อยฟังดี

อ้างอิง:

1. ลูกน้อยขาโก่งอย่าชะล่าใจ อาจโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สมบูรณ์, โรงพยาบาลพญาไท
2. ลูกขาโก่ง ภัยอันตรายแฝงเงียบที่พ่อแม่ไม่ควรมองข้าม, โรงพยาบาลสินแพทย์
3. ภาวะขาโก่งในเด็ก (Bowed leg), โรงพยาบาลสินแพทย์

อ้างอิง ณ วันที่ 4 กันยายน 2567

แชร์ตอนนี้